

Ob našem delavskem prazniku

1. maj, praznik dela in pomladi, praznuje delavski razred vsega sveta od leta 1889. Nekaj dni prej se je takrat vršil v Parizu mednarodni socialistični kongres, ki je v odgovor na brezsrčno izkoriščanje delavcev, ki so morali ob najtežjih delovnih pogojih in za sramoten zaslužek delati celo do 16 ur dnevno, sprejel sklep, da se vsako leto praznuje 1. maj kot delavski praznik, kot dan solidarnosti vseh delavcev sveta v njihovem boju proti izkoriščevalcem. Vsako leto so se odslej shajali delavci po vseh državah ob 1. maju na zborovanja in vedno bolj in bolj zahtevali svoje pravice. Porajajoči se kapitalistični razred je kmalu spoznal, kako nevarno je za njihov obstoj delavsko združevanje in vedno bolj prebujajoča se delavska zavest. Uporabljal je vsa sredstva, da bi onemogočil in zatrl ta spontani pokret. Skoraj ob vsakem 1. maju je tekla delavska kri, polnile so se ječe, delavci so dobivali množične odpovedi itd. Toda ves teror je rodil prav nasproten sad — vzdramil je v delavcih še večjo samozavest, še večji čut in potrebo po enotnosti in odločnosti. Vsi reakcionarni ukrepi niso mogli več zajeziti naglega razvoja delavskih organizacij in velikih ljudskih socialnih gibanj, ki so se pod neposrednim in edino naprednim naukom Marxizma vse bolj širili in učvrščali.

Sklepu, da se praznuje vsako leto 1. maj so še že naslednje leto, torej 1890, odzvali tudi slovenski delavci. Tudi pri nas so oblasti grozile in izvajale najstrožje ukrepe, če delavci ta dan niso prišli na delo.

Strah vladajočega razreda pred odkritim in dokončnim obračunom s strani delavskih množic je bil tako velik, da je le-ta vsako leto pošiljal v naše delavske centre — Zasavski premogovni bazen, Jesenice, Kranj itd. — cele bataljone vojske in raznih plačancev, da so dušili delavske zahteve. Kljub temu pa je tudi pri nas šel razvoj svojo zakonito pot. Na čelo boja za pravice delovnih ljudi je stopila mlada, toda odločna Komunistična partija. Pod njenim vodstvom so si naši delavci po dolgem in trdem boju dokončno priborili 8-urni delavnik, izboljšanje delovnih pogojev, večji zaslužek in vse večje pravice pri političnem in kulturnem udejstovanju. Odločnost delavskih množic, da vodi boj do dokončnega izbojevanja svojih pravic, ni omajala niti diktatura in monarhija v stari Jugoslaviji, niti največji sovražnik naprednih delavskih gibanj — fašizem v času okupacije. Slovenski delavci so to pot skupno z ostalimi delavnimi ljudmi vse Jugoslavije prijeli za orožje in trdo udarili po tistih, ki so jim skozi desetletja delili le krivico in ponižanje. Vsi se gotovo še spominjamo delavskih praznikov za časa ljudske revolucije, ko so po naših svobodnih gozdovih goreli kresovi, ko so po zvonikih plapolale naše rdeče delavske zastave kot živi znanilci neizprosnega boja za boljše življenje, življenje brez krivic in nasilstva. In kdo se ne spominja 1. maja 1945, ko so se naše delavske brigade vsipale z gora in dajale zadnje plačilo tistim, ki so dušili naše pravice?

Vsem članom
naše sindikalne podružnice
želi Izvršni odbor ob priliki našega praznika

1. MAJA

obilu uspehov pri nadaljnji graditvi socializma, za lepšo in boljšo
bodočnost vsega delovnega ljudstva.

IZVRŠNI ODBOR SINDIKALNE PODRUŽNICE
INDUPLATI

Odložili so naši delavci razbeljeno orožje in ga izročili mladini, da se ob njem uči, kako se je treba boriti za čast in priznanje. Sami pa so zavihali rokave in krepko zaorali ledino novega, srečnejšega življenja.

Letošnji 1. maj je za nas posebnega pomena. Praznujemo ga s ponosom, da smo v teh kratkih letih po osvoboditvi zgradili že toliko, za kar bi prej potrebovali desetletja. Ponosni smo na to, da smo naši mladi skupnosti priborili s svojimi žulji in odločnostjo našega vodstva tak ugled in priznanje v svetu, ponosni, da se je ob naši enotnosti in samopremagovanju razbil poskus zasužnjenja s strani birokratskega vodstva Sovjetske zveze, ponosni, da imamo armado, ki je bolj

kot kdaj koli pripravljena dati odločen odgovor vsem, ki bi še kdaj hoteli stegovati nenasitne prste po naši zemlji in priborjenih pravicah. Praznujemo ga v nenehnem poglobljanju socialističnih načel, socialistične demokracije, v utrjevanju naših delavskih svetov, kjer prvič v zgodovini prihaja v polni meri do izraza naša delavska beseda pri upravljanju podjetij in odločanju o njihovih nadaljnjih perspektivah.

Naj nam tudi letošnji 1. maj da vzpodbud k še večjim delovnim uspehom v procvit in srečo vseh delovnih ljudi socialistične Jugoslavije!

Janko Ukmar

Iz Jarš v svet

(Nadaljevanje)

Po štirih dneh sva zapustila Stockholm in se napotila proti Oslu, prestolici Norveške. Pokrajina je zelo slikovita; gozdovi, ljudje, morje, vse je lepo, samo vlaga se čuti povsod, kajti nahajamo se precej bliže severnemu polu kot pa Jarše. Vožnja z železnico je zelo udobna ter prehoda na meji med Švedsko in Norveško skoraj ne čutiš — mislim tu na obmejne organe. Vsi so prijazni in zelo ustrežljivi. Zvečer sva se odpeljala iz Stockholma, nekako ob 6. uri zjutraj na nedeljo pa sva prispela v Oslo. Tu človeka skoraj ne vidiš na cesti ob tej uri. Kam sedaj? Mahneva je proti našemu poslaništvu. Mesto je zelo razsežno, čisto, hiše so zidane ločeno ena od druge, obdane s parki in vrtički tako približno, kot naša Rožna dolina v Ljubljani. Center mesta je seveda v blokih z mnogimi parki. Znamenitost Osla je »mestna hiša« s figurami, ki tolčejo na zvonove ter oznanjajo ure z zelo lepimi glasovi. Oslo je pristaniško mesto in ima karakter obmorskega mesta. S posredovanjem enega od šoferjev poslaništva sva kmalu našla hotel na periferiji mesta. Po prihodu v hotel sva s Tonetom takoj poiskala zvezo z lastnikom tovarne za izdelovanje strojev za tkanje gasilskih cevi. To je dr. Christianssen, kateri ima svojo pisarno v Oslu, tovarno pa 600 km stran proti jugu v Mandalu. Dr. Christianssen je starejši človek, ki nama je svetoval, da s prvim vlakom odpotujva v Mandal. Tako se še nisva niti dobro vsedla v hotelu in že sva bila zopet na vlaku. Odpeljala sva se z expresom, ki vozi z brzino 120 km na uro, proti Mandalu. V petih urah sva prispela na namembno mesto.

Ogled tovarne nama je nudil zanimive novosti. Tovarna izdeluje v glavnem težke ladijske vrvi, razen tega pa stroje za okroglo tkanje gasilskih cevi. Takšnih

strojev ima tovarna montiranih za lastno proizvodnjo približno 20. Ti stroji omogočajo tkanje gasilskih cevi v krogu in so podobni pletilskim strojem. Posebnost pa so cevi, prvič omogočajo gumiranje cevi z notranje strani (pri naših to ni mogoče), drugič imajo na ta način tkane cevi večjo vzdržnost na atmosferski pritisk in tretjič se lahko tkejo tudi v keper vezavi. Pri vsem tem pa ni treba uporabljati samo prejo 5 N^m, temveč tudi druge številke ter zelo mokro predeno prejo. Cevi, katere smo preizkušali na licu mesta, so vzdržale 70 atm. pritiska. Tudi samo preizkušanje cevi je natančnejše kakor pri nas. Tako se vsa voda, ki izteče iz cevi, dokler le ta ne poče, prestreže in izmeri, s čimer kontrolirajo in primerjajo samo puščanje cevi. V pogledu gasilskih cevi moram pripomniti, da velja na Švedskem in Norveškem zakon, ki predpisuje, da mora imeti vsaka zavarovana hiša hidrant in potrebno količino gasilskih cevi. Z upravo omenjene tovarne smo se dogovorili za nabavo 2 tipov strojev, in sicer 4 po številu, kar bi zneslo ca. 8000 dolarjev. Predvidoma bomo te stroje naročili letošnjo jesen, s čimer bomo zvečali našo kapaciteto za 3-krat. Ta vrsta strojev je montirana še v marsikateri drugi tovarni, vendar vse te tovarne te stroje skrbno čuvajo pred nepoklicanimi kot največjo tajnost. Zato je bilo tudi treba potovati tako daleč v mrzle kraje, da smo si lahko ogledali to, kar smo želeli. Ko bodo ti stroji montirani v Jaršah, se bo marsikateri gasilec oddahnil, pa tudi zavarovalnica, ki mora prav zaradi gasilskih cevi mnogokrat globoko seči v žep.

Po ogledu tovarne sva se vrnila v Oslo na končne komercialne dogovore ter se po štirih dneh bivanja na

Delovnemu kolektivu Industrije platnenih izdelkov, Jarše!

Ob največjemu prazniku delovnega ljudstva 1. MAJU, pošiljajo Delavski svet, upravni odbor in uprava podjetja vsem članom kolektiva najtoplejšo čestitke.

Strnjajte svoje vrste za izpopolnitev delavskega samoupravljanja podjetja, za povečanje delovne storilnosti, za delovno disciplino, za kulturni in prosvetni dvig v boju proti ostankom birokratizma v gospodarstvu, za razcvit socialistične Jugoslavije.

DS, UO, UPRAVA PODJETJA

INDUPLATI

JARŠE

V JARŠAH, dne 16. aprila 1953

Norveškem vkrcala na ladjo »Blenheim« (5000 brt.) 5. novembra ob 3. uri popoldne s ciljem — Anglija. Vožnja se je pričela v lepem vremenu. Ob odhodu sva s Tonetom gledala slovo, pri katerem se je »marsikateri« utrnila solza po licu, seveda ne zaradi naju. Ladja je bila zgrajena leta 1951, torej nova, o kateri nama je s ponosom pripovedoval dr. Christianssen. Lepo je rezala valove, midva pa sva se prav lahkega srca poslavljalala od Norveške.

Norvežani so zelo ljubeznivi in skromen narod, pravo nasprotje Svedov. Tudi takega izobilja ne poznajo. Hrana je pa prav taka kakor na Švedskem; za naš okus prilično neprijetna predvsem zaradi tega, ker je večina jedi sladkih in prav vse pečene ali kuhane na margarini ali svezem maslu. Norvežani uživajo mnogo krompirja, kateri jim v veliki meri odtehta kruh. V uživanju jedi in pijače so zmerni, ker je strašno draga. Zelo cenijo naše oziroma bosanske slive in pa seveda tudi slivovko. (S Tonetom sva jim pustila eno steklenico, za katero so nama bili salamensko hvaležni). Kar se tiče izvoza na Norveško, so prav tako dobri pogoji posebno za lanene prte in serviete ter bo naš zastopnik verjetno kmalu poslal kakšen rezultat. Norvežani zelo sovražijo Nemce, ker so le ti tudi tam kot okupatorji izvajali strašna nasilja, seveda še zdaleka ne taka kot pri nas v Srbiji ali kje drugje. Po-

vojna leta so Norvežani s težavo prebredli in so imeli marsikaj racionirano, sedaj pa so že, tako so nama pravili, izplavali iz največjih težav. Zemlja daje Norvežanom največ krompirja. Zelo je razvita živinoreja, sicer se pa Norvežani preživljajo s pomorstvom in ribolovom. Klima in zemlja sta Norvežana skovali v trdega, toda kulturnega človeka, ki ne govori mnogo ter je v dejanjih in občevanju s teboj zelo skromen.

Vrnimo se nazaj na ladjo. Po nekaj urah vožnje se je ladja že začela malo bolj gugati, vendar je bila pri večerji še kaj številna družba. Noč je bila precej nemirna. Zjutraj pa, ko sem se vsedel v jedilnico, sem od 60-tih gostov videl samo še 8—10 in tako je ostalo do pristanka v Angliji. Ladja se je namreč drugi dan vožnje tako zibala, da je letelo vse po tleh. Potniki so se držali v kabinah in klicali strežnice. Pogled na morje je nudil veličastno sliko razbesnelega vodnega elementa. Če rečem, da je bila višinska razlika v valu 20 m, ne pretiravam. Isto je bilo naslednjo vso noč. Ponoči te je kar metalo ob stene in to na vse štiri strani. Imam preokorno pero, da bi napisal, kako je na razbesnelem severnem morju. Ko sem se drugo jutro prebudil, je bila ladja že privezana in pričele so se priprave za izkrcanje v Angliji v Newcastleu.

M. K.

(Dalje prihodnjic)

Kako ne smemo delati

Dotaknimo se sedaj še malo vzgoje kadra. Tok časa zahteva nove delovne sile, stare izginjajo in s starimi izginjajo tudi gotove dobre lastnosti, kar je bilo težko pridobiti z večletnim delom v eni stroki. Tkalke in delavke, ki imajo že 15 do 20 let dela za seboj, so pričele svoje delo v zelo težkih pogojih. Tovarna je bila last tujcev, ki so prišli k nam iskat samo dobiček, izkoristiti ceneno delovno in naravno silo. Držali so našega delavca popolnoma v šahu kot sužnja napram današnjim razmeram, ko ima delavec vse ugodnosti in pravice. Nikdo se prej ni zmisllil, da ti poskrbi bolezenski dopust, okrevališče, razvedrilo z izleti, s popusti, ni bilo sindikata, skratka ničesar, samo delo in večurni »raporti«. Pravimo, da so bili takrat boljši časi. Bili so, a za delavca nikdar!

Razmotrimo vse to in videli boste sliko preteklosti in sedanosti. Leta 1923 je bila ustanovitev sedanje tovarne na ruševinah pogorelega Majdičevega mlina. Kdo bi takrat mislil na obnovo mlina, ko je bilo moke, žita v izobilju, konkurenca pa ostra. Nikdo! Začnimo s tem, kar »nese«.

Takratni mlin je zaposloval ca. 10 delavcev, ostalo je bilo lesna in slamninarska industrija. Na deželi je bilo životarjenje po manjših domovih z veččlansko družino. Manjkalo je denarja — kruha. Da ne hodiš bos poleti, kakor hodita oče in mati, je treba stopiti nekam, da vjameš kakšen dinar.

Zaposlitev je iskalo mnogo ženske delovne sile. Čeprav je bil zaslužek tkalke povprečno 2.50 din na uro, bela štruca po 2 din, so se delavke od 3 ure peš hoda ponujale v delo za ceno enega dinarja na uro, le da bi prišle v tovarno. Tudi mezdna konkurenca!

Mnogo ženske delovne sile je bilo zaposleno v slamninarstvu. Kranjice so bile priznane šivalke slamnikov ter so hodile na sezonsko delo v Bratislavo in na Dunaj, takratna centra mode. Nekaj jih je začelo odjahati v Ameriko, ki pa je bila v tistih časih le obljubljena dežela brez cedenja medu in mleka.

Leta 1923 tekstilna industrija v Sloveniji še ni bila razvita. Šele sčasoma so nastali veliki centri kot Kranj in Maribor. Blago je šlo dobro v promet. Gotove izdelke smo do takrat uvažali največ iz Češke. Danes krijemo skoraj vso potrebo z domačimi izdelki. Navezani smo na uvoz surovin, bombaža umetne svile in volne. Za nas pride delno v poštev tudi lan.

Z naraščanjem tekstilne industrije je docela prenehala slamninarska obrt in industrija. Uničila jo je moda.

Z razvojem tekstilne industrije je zadobilo podežljsko odvišno delavstvo svoj obstoj. Odvišno ime-

nujemo zato, ker je Slovenija najbolj obljudena. Veččlanske družine niso mogle živeti od skromnih pridelkov.

Vprašajmo se sedaj, ali je vsaka tkalka, ki je sprejeta v delo, zares po naravi in bo po poklicu tkalka? Z lica se to prebrati ne da, vendar se navidez že lahko opredeli, ta je boljša za tkalnico, ona za predilnico, tretja za pripravljalnico.

Kakšen občutek pa ima novinka, ko stopi prvič v tkalnico? Nekako tesno ji je, strah in veselje, menjajoči se občutki. Dodeli se ji učno mesto; ogleduje novo, recimo tujo, morda tudi znano tkalko, pri kateri se bo učila. Kaj pride sedaj? Gotovo misli: Ali bom to kdaj znala? Ali bo tovarišica hotela pokazati vsa dela, ne da bi kaj prikriovala? Ponekod je tudi malo zavisti.

V gornjem odstavku je to znak, da bo tkalka dobra. Zanimanje in veselje do priučitve je predpogoj. Čas pa prinese izurjenost in čim bolj je tkalka nadarjena ter ima dober čut opazovanja in tehtnega premisleka, tem lažje ji bo delo.

Nasprotno imamo tudi delavke, ki pridejo v tovarno in k stroju brez interesa, misleč: Mora že tako biti in bo šlo kakorkoli. Odkod te delavke? Iz družine, kjer nima prave vzgoje in odnosa do dela. Tudi razne duševnosti, skrbni tarejo posamezne. Vse to ovira napredek tkalke v njenem poklicu.

Najdejo se tudi tkalke-novinke, ki si zamišljajo, da že znajo nekaj in vzamejo delo neresno. Stroj naj teče, stroj naj dela, vezanje ene ali dveh niti ni važno. Paranje gnezda ali redke proge se tudi ne izplača. Udev naj bo tak ali tak, bo že mojster sam uredil. Take tkalke se upirajo tkanju gotovih osnov, zanemarjajo slabe osnove tako, da bi recimo za 6 takih tkalk rabili enega mojstra. Ni jim važno ali pridejo v prvo ali drugo izmeno. Pač posebne vrste disciplina!

Vzemimo zadevo resno in premislimo. Kaj pomeni dobra tkalka v obratu? Dobro kvaliteto blaga, dosego boljše mezde, ugled in procvit podjetja. Tudi manj sposobne oziroma zmožne tkalke naj se zavedajo tega in naj stremijo za tem, da se izpopolnijo v delu, da v mladosti zapopadejo in pravilno razumejo svoje delo. Obstanek dobrih tkalk in delavk je siguren. Površnost se maščuje, otežkoča delo vse življenje in bolje je pričeti danes kot jutri.

Vsi pogoji za izučitev in zboljšanje položaja posameznika so vam dani. Podjetje je že in bo še v naprej vzdrževalo strokovne tečaje. Samo z vpisom in nerednim posežanjem tečajev se ne pridobi znanja, pač pa z delom, učenjem in močno voljo. Korbar

Kaj vse bomo gradili v tem letu

Kot ena izmed glavnih gradenj v letošnjem letu je dograditev »samskega doma«.

Prvotna zamisel, da bi bile v tej zgradbi samo sobe za samce, se je vsled večje potrebe po družinskih stanovanjih spremenila in sicer tako, da smo zgradbo predelili na dva dela z ločenimi vhodi in stopnišči in to na samski del in na družinski.

V samskem delu zgradbe bo 24 sob z veliko skupno dnevno sobo ter skupnimi etažnimi kopalnicami. V vsaki sobi bo nameščen umivalnik s toplo in mrzlo vodo. Ogrevanje prostorov bo centralno. Poleg teh prostorov bo v tem delu tudi stanovanje za hišnika. V družinskem delu bo zgrajenih 5 dvosobnih in eno trosobno stanovanje s kopalnicami. Tudi sobe v družinskih stanovanjih bodo ogrevane centralno. V kleti bodo nameščene drvarnice in skupna pralnica, medtem ko bo podstrešje služilo za sušenje perila.

Cim bo »samski dom« toliko urejen, da bo možno preseliti nekatere iz sedanjih provizorijev, se bo takoj pristopilo k adaptiranju le-teh v družinska stanovanja. Po načrtih, katere izdeluje projektno biro, bomo uredili v vsaki od teh stavb po tri enosobna in dve dvosobni stanovanji s kopalnicami. Drvarnice in pralnica, katerih do sedaj sploh ni, se bodo namestile v posebni zgradbi. Tudi strehe sedanjih stavb, katere so prekrile samo s strešno lepenko, ki nikakor ne odgovarja, se bodo obnovile, toda z večjim naklonom in pokrile s strešno opeko.

Poleg teh gradenj, se bo že v mesecu maju začelo z izkopom temeljev dvostanovanjskega prizidka k hiši v Zg. Jaršah št. 23 in z dozidavanjem garderob pri sindikalni dvorani in prekritjem s strešno opeko.

Za potrebe tovarne se bo postavilo bencinsko skladišče ter dokončno uredila ograja.

Zornada

Naše mišljenje

V zadnji številki »Konoplana« se je tovariš F. P. v članku »Mladi tekstilci in Partizani«, dotaknil vprašanja, ki v zadnjem času večkrat v tej ali oni obliki in priložnosti pride na dan. Poudarjamo, da ne mislimo kaj slabega o piscu, da se morda čutimo užaljene ali bojimo kritike. Lahko rečemo, da je bilo le-te doslej verjetno mnogo premalo, v kolikor pa je bila, je žal bila (tudi v strokovnem pogledu) morda le nekoliko preveč zakulisna, kar pa po našem mnenju ne vodi k pravemu cilju.

Toda pustimo to za sedaj in se omejimo samo na omenjeni članek. Vemo, da je pisec precej razgledan mož in ima vpogled v marsikatero administrativno vprašanje, lahko pa tudi ve, da smo absolvirali šolo tekstilne stroke, ne pa morda šolo agitatorjev, dramaturgov, fizikulturikov itd. Težak je namreč občutek zaradi tega, ker se nam sedaj večkrat očita, da smo bili sprejeti v podjetje zaradi pozitivne dela v raznih organizacijah in društvih. Zanesemo se na trezno preudarjanje članov uprave, da so videli nujnost dotoka mladih tekstilcev v skladu s kadrovske politiko, ne pa samo za udejstvovanje pri raznih

panogah »Partizani«. Zato vemo, da je naša prva dolžnost, da izvršujemo svoje strokovno delo na naših najrazličnejših delovnih mestih, da se strokovno izpopolnjujemo in šele nato sodelujemo na drugih področjih. Lahko rečemo, da nas v zvezi z omenjenim očitkom vseeno »ne peče vest«, kar je pač lahko vsakemu znano, da v zadnjem času ni bilo prireditve, turnirja, tekmovanja itd., kjer ne bi bili sorazmerno v večini. Daleč smo od tistih, da bi si morda zato iskali kakšno zadoščenje, poudarjamo pa, da prav tistih, ki največ govore, ni nikjer poleg.

Tako je torej naše mišljenje. Smatramo, da »mladi tekstilci« le nismo problem, ki se ga išče pri presoji nekaterih Partizanovih neuspehov in je zelo, zelo napačno zato valiti krivdo na določeno skupino ljudi. Predlagamo tovarišu F. P., da kot član vodstva »Partizana« na sejah sproži vprašanje kako pritegniti k sekciji pretežno večino ostalih članov kolektiva: vajence, mlade delavce v predilnici in tkalnici itd.

Zaključujemo za enkrat in prav tako želimo — brez zamere!

»Mladi tekstilci«

Mož, ki hoče ljudem dobro

Iz fonda pomoči za gostinska podjetja je bil nakazan za naš DUR jedilni pribor in porcelan po zelo znižanih cenah. Tov. Tomatu je bilo naročeno, naj prevzame, kar je že na razpolago in je res to tudi storil in razdelil, komur je pač hotel storiti dobro. Prav gotovo je bila pomoč namenjena širšemu krogu kot so pa tov. Mavko, Panjan, Kokalj, Gorenc, Marinc in Deržič.

Dvomim, da spada tov. Marinc v krog ljudi, ki so nujno potrebni pomoči, ampak se lahko sklepa, da je bila ta velikodušna poteza za dosego čim strožje molčečnosti. Rečeno je bilo: »Ne bo se zvedelo, kdo je dobil, saj je Marinc tudi poleg.« Mnenja sem, da je treba iskati objektivnih napak, ne pa rušiti ugleda na spletkarski način.

Vsak izmed nas, če že ne more biti na hrani doma, je prav gotovo rad kulturno postrežen. Čudim se, da tega družina Mavko ne izprevidi, ki je prav tako abonirana v naši menzi. Pravilna je rešitev tovariša direktorja, ker je odredil, da morajo pribor vrniti.

V bodoče naj odbor DUR-a bolj zasleduje in pazi, da se ne bo zopet pojavil kakšen »dobrotnik« in delil porcelan, kar bi se po vsej verjetnosti tudi zgodilo.

Vida Lotrič

Opozorilo

vsem članom kolektiva našega podjetja

Ker obstoja sum, da nekateri člani našega delovnega kolektiva izrabljajo člen 11 Tarifnega pravilnika podjetja — po katerem ima vsak član kolektiva v podjetju pravico do nakupa blaga z 10 % popustom (v gotovih primerih tudi več) — na ta način, da blago, ki so ga v tovarni kupili s popustom ali po znižani ceni, preprodajajo naprej z gotovim dobičkom, je upravni odbor podjetja na svoji 24. redni seji dne 28. marca 1953 sprejel sklep, da je preprodaja blaga strogo prepovedana. Nakup blaga s popustom ali po znižani ceni (nekurantno blago) je dovoljen samo za lastno potrebo. V ta namen je dobila Sindikalna podružnica nalogo, da vodi nad izdajo tega blaga točno evidenco, po kateri bo razvidno, ako je kdo prekoračil normalne potrebe.

V primeru, da bo uprava podjetja zaznala ali odkrila kako preprodajo našega blaga, bo upravni odbor prodajo s popustom takoj ukinit. Ako bo do tega prišlo, se bo lahko delovni kolektiv zahvalil onemu, ki bi izrabljal to ugodnost z umazano špekulacijo.

Uprava podjetja opozarja na zgorajšnji sklep upravnega odbora slehernega člana našega kolektiva s pristavkom, da bo proti vsakemu preprodajalcu uvedla disciplinski postopek zaradi špekulacije na račun celotnega kolektiva.

Sekretar

Kino program za mesec maj 1953

1.—5. maja bomo predvajali krasen ameriški barvni film »Lucky«. Film nam prikazuje ljubezen mladega cowboya do konjev in živali sploh.

7.—8. maja italijanski film »Grenki riž«. Film je žel povsod veliko priznanje in je eden zelo dobrih neorealističnih filmov.

9.—10. maja ameriški film »Človek divjega zapada«. Ze sam naslov filma nam mnogo pove, film sam nam pa prikazuje boje med farmarji in pastirji divjega zapada.

13.—14. maja mehiškanski film »La malquerida«. V prevodu bi rekli »zelo ljubljena«, in to po očimu, ki je odganjal vse snubce, če ni šlo drugače, tudi s silo. Končno je prejel tudi on plačilo. Bil je ustreljen kot zadnji snubec.

16.—17. maja slovenski film »Jara gospoda«. Vsebina tega filma je, upajmo, znana vsakemu Slovencu

in vsaki Slovenki. (Film je delno sneman tudi v parku »Volčji potok«.)

20.—21. maja ameriški film »Morja široka cesta«. Film nam prikazuje življenje kitolovcev in pomorščakov sploh.

23.—24. maja ameriški barvni film »Iz tisoč in ene noči«. Zopet bomo videli pripovedko iz »bližnjega vzhoda«.

27.—28. maja avstrijski film »Dvorni svetnik Geiger«. Vedri zabavni film s starimi igralci Hansom Moserjem in Paulom Hörbigerjem.

30.—31. maja ameriški film »Velika reka«. Gotovo se še spominjate Johnya Wayenna iz filma »Maščevanje rdeče čarovnice«. Tokrat nastopa kot polkovnik ameriške armade v bojih z Indijanci.

Kinouprava

Telesna vzgoja

CROSS »INDUPLATI«

Vršil se je 7. aprila. Udeležba je bila v primeri s prejšnjimi leti še kar zadovoljiva. Največ zasluga za to ima agilni načelnik tovariš Jeraj Franc.

Ce pa pogledamo udeležbo z druge strani, najdemo isto rak-rano kakor pri telovadbi. Pionirjev dovolj, tudi starih »asov« precej, le mladine, ki je največ v naši tovarni, ni bilo.

Kaj stori pravilna agitacija, se vidi v tem, da je bilo iz tkalnice 21 tekmovalcev, predilnice 2 (!), pisarn 1, tiskarne 1, oplemenjevalnice 1, s terena Jarš 1.

Kje pa so bili vsi mladi pomočniki in vajenci iz ključavničarske in električarske delavnice? Mislim, da se tudi oni držijo izreka »čez komot ga ni«!

Tekmovanje je izvedel sodniški zbor, v katerem so bili: tovarišica Jerovecva, tovariš Rebernik Franc, tovariš Marinc Kamilo in tovariš Zornada Aron, v splošno zadovoljstvo. Da pa ne bi manjkalo foto-reporterja, je poskrbel tovariš Batič. Tako se je v dobri uri pomerilo med seboj 75 tekmovalcev.

Tehnični rezultati so bili:

Člani nad 30 let: 1. Zabukovec Lado 5:15.8, Kunc Božo 5:22.5, 3. Lipovšek Otmar 5:40.

Člani do 30 let: 1. Šoba Srečko 5:45.9, 2. Klešnik Jože 5:54, 3. Zakrajšek Mirko 4:06.

Članice: 1. Zun Zofi 1:55, 2. Štupar Iva 1:54.8, 3. Kavčič Magda 1:57.5.

Starejši pionirji: 1. Zupan Branko 1:25.4, 2. Štefanič Franc 1:27, 3. Jereb Rado 1:28.1.

Mlajši pionirji: 1. Kralj Franc 49.8, 2. Kočar Janez I. 50.4, 3. Kočar Janez II. 50.8.

Pionirke: 1. Zupan Majda 45, 2. Jerovec Nataša 47, 3. Narobe Majda.

Upam, da bo pri prihodnji prireditvi atletske sekcije udeležba še večja. Vzglede jemljite po Remontu, ki se je 100 % udeležil spomladanskega crossa.

Šoba

ŠAH

Ko smo prebirali zadnje številke Konoplana, smo zaman iskali kaj podrobnejšega o delu šahovske sekcije, čeprav smo vedeli, da le-ta obstoja v okviru TVD Partizana, Jarše. Treba jo je bilo prebuditi in morda je tov. P. F. s svojim člankom »Partizan in mladi tekstilci« v 7. številki Konoplana mislil tudi na to in to povsem upravičeno. Nas je zadel v živo in upajmo, da bo tudi druge in drugod učinkoval.

Prvikrat smo se sestali 2. aprila v klubski sobi Partizana. Bilo nas je 12 in točno ob 16. uri je »O« prvokrat udaril z žlico po lončku. Igrali smo brzo-turnir; 2 uri in 45 min. je »O« diktiral tempo. To je 9.900 sek. in povprečno je v tem času vsak igralec napravil 400 potez. Igralo se je, tako vam rečem, na »mrtvo«. Glave so puhte in pri 6. kolu se je »O«

s svojo uro in lončkom preselil zaradi tega — ah ne, oprostite — zaradi dima Ibar in Morava cigaret, proti oknu. Dobri so bili slabi, in boljši odlični. Sreča in znanje sta nihala. Vrstni red se je odločil šele na kraju turnirja. In rezultat: ing. Smodiš je zasedel z 8 točkami od 11 možnih prvo mesto, 2. je bil dr. Jerovec s 7 in pol točkami, tretje in četrto mesto sta si delila Marinc in Limbek s 7 točkami, 5. je bil Starin s 6 in pol točkami, 6. Zabukovec s 6 točkami itd.

To je bil začetek; najtežji korak je bil storjen in to uspešno. Takoj smo se odločili za novo srečanje. Teden dni kasneje, to je 9. aprila, nas je 16 igralo proti tovarišu Limbeku simultanko. Rezultat je bil za tovariša Limbeka vsekakor razveseljiv, toda upajmo, da se bomo prihodnjič bolje odrezali. Simultanko so igrali naslednji tovariši: Sonc (kot gost), ing. Smodiš, Koncilija (kot gost), Starin, dr. Jerovec, Marinc, Zabukovec, Zibert, Borštnar, Bergant, Glavač, Zupanek, Klanča, Vodopivec, Bulič in Lipovšek. O poteku in še nekaj: v 70. minuti je predal tovariš Limbek prvo partijo kot izgubljeno proti tovarišu Zibertu (8. deska). V 82. minuti je položil svojega kralja tovariš Marinc na 6. deski, ker je videl »črno pred seboj«. V 92. minuti je pospravil Limbek drugi poraz na 12. deski proti tovarišu Zupaneku (»stella nuova«). Takoj nato je bil Klančar mat na 15. deski. Stanje v 100. minuti 2:2. Sedaj je vzel tovariš Limbek stvar resneje v roke, toda Sonc mu je iztrgal še eno točko, pa tudi dr. Jerovec je do kraja terjal ubogega kmeta pred seboj in na ta način rešil »vsaj« pol točke. V dveh urah so zmrznili skoro vsi »asi« pa tudi večji del »kanonenfutterja« je že pospravil. In res je v dveh in pol urah končal vse igre z rezultatom 12 in pol proti 3 in pol točke. S tem rezultatom smo se razšli, upamo pa, da se bomo kmalu zopet videli za šahovnicami vsi oni, katere veseli »telovadba možganov«. Vemo, da toplo sonce vabi, vemo, da je telovadba potrebna in da igrišča čakajo, toda pridite tudi na šahovska srečanja, kjer se bomo enako zabavali in veselili, saj smo do prihodnjega turnirja vsak z vsa ki m vsi enaki.

Otmar

NEKAJ MISLI K BOLJSEMU DELU NA IGRISČIH »PARTIZANA« JARŠE

Vsi člani »Partizana« Jarše poznamo STIPI, ki postaja že tradicionalna oblika lahkoatletskega tekmovanja, starejši delavci in nameščenci poznajo še, že zamrle »tekstiliade«, prav vsi pa vemo, da lahko vsako delo napreduje le pod pogojem, da je zanj na razpolago kraj, čas in denar. Ozkosrčno bi pisal, če bi napisal drugače in vendar imamo prav v Jaršah podoben primer. Uprava podjetja Induplati očetovsko skrbi za procvit kulturnega življenja ter finančno pomaga povsod, kjer je denarna pomoč potrebna.

Tudi kraj, kjer se vršijo tekmovanja, je na razpolago in dan v uporabo le s to razliko, da ta kraj ni nič drugega kakor en sam zanikrni travnik v velikosti 100 × 100 m. Ne bom prepričeval, da bi se ne dalo najti lepšega prostora, sem pa prepričan, da bi tudi ta prostor v polni meri ustrezal svojemu namenu, če bi bil privlačen. To pa ni, zaradi neudobnosti in odmaknjenosti. Ze pred leti sem predlagal in danes ponavljam, naj uprava podjetja spelje ozkotirno progo, po kateri odvažajo odpadne ogorke kurilnice v Bistrico v obliki elipse po tem prostoru ter ogorke stresejo enostavno levo in desno ob progi. Sami bi si kasneje zravnali progo v poljubno širino in dolžino. To bi bil samo začetek, toda s tem bi bil napravljen prvi korak k uresničitvi centra za lahkootletске in

športne igre in morda kasneje tudi za kopalni bazen, ki bi imel ob lepo urejenih prostorih zadosti primerne mesta. Besede, katere sem pa pisal o odmaknjenosti, bi tudi lahko sam ovrigel pri dejstvu, da bo treba prej ko slej rešiti vprašanje dobre poti, ki bo vezala delavsko naselje Induplati v najkrajši razdalji z glavno cesto in podjetjem (morda ob tovarniški ograji preko kanala pred kolodvor). Ta cesta bi idealno služila kot dohod na igrišča tudi publiki predvsem pri večjih prireditvah, ki sčasoma gotovo ne bodo izostala. Pustite fraze o izkopavanju in grundiranju runde, pustite drage strokovnjaške načrte, malo dobre volje in pridne roke lahko marsikaj naredi in veste za koga — za nas same!

Otmar

Za smeh in dobro voljo

Angleška hladnokrvnost

Ko je bil v senatnem odboru USA sprejet McCarranov zakon, sta se med drugimi podala v Evropo dva člana Carranovega odbora, da preverita lojalnost uradnikov ameriških in britanskih ustanov. Med drugimi sta naletela na moža, ki jima je dal na vprašanja naslednje odgovore:

»Ste že bili kdaj v Sovjetski zvezi?«

»Da.«

»Ste potovali v Sovjetsko zvezo iz privatnih razlogov ali politično?«

»Potoval sem zaradi političnih stvari.«

»Ste videli Stalina?«

»Da.«

»Ste govorili z njim?«

»Da. Smem ponuditi gospodoma cigare?«

»Hvala, kasneje. Vam je dal Stalin kakšno nalogo? Ste dobili vtis, da bi v primeru njene neizpolnitve lahko škodovali Sovjetski zvezi?«

»Dobil sem nalogo in prepričan sem, da bi škodoval Sovjetski zvezi, če bi jih ne izpolnil.«

»Ste bili kdaj član socialnodemokratske stranke?«

»Da. V pričetku 20. stoletja. Zelita gospoda sedaj cigare?«

»Hvala. Opozoriti Vas morava, da ne zapustite svojega bivališča v Londonu, dokler ne razčistimo vašega primera. Vaša zadeva je zelo zapletena. Prosim, še vaš poklic, ime in priimek!«

»Ministrski premier Winston Churchill.«

Vesela kronika

Dragi tovariši, člani kolektiva!

Za vseh stoentisoč dopisov, katere sem prejel na svoj naslov, se vam najlepše zahvaljujem. Ker nisem utegnil prebrati niti enega, pa moram vleči kar iz svoje torbe. No pa upam, da bo drugič več.

Po našem množičnem športnem zborovanju se je šport vsestransko razmahnil. Najbolj pa se je razmahnil naš Otmar, ki je v velikem navdušenju »razmahnil« zadnjo šipo v avtobusu v družbi neke prijete damice. No pa ima srečo, ker so dali avtobus takoj nato v bolnico. Revež je že precej časa v bolnici in kar štirje plezajo po njem. Pri plezanju pa imata rekord Peter in Kurent. Ti, ki lezejo, so sploh zelo navdušeni, ker pravijo, da bodo šli 1. maja na »strokovno« ekskurzijo. Jaz bi šel prav rad z njimi, pa ta »stroka« preveč stane. Okoli avtobusa je sploh cela burja. Pravijo, da je padel že tretjič »befel«, da neha voziti v Moravče, ker je že tako zbogán. Naše revolucionarne Moravčanke z Albinco na čelu pa so zahtevale, naj še vozi. Kakor sem zvedel iz poluradnih virov, pa bo res nehal voziti. Moravčanke pa si bodo morale najti pot v tovarno kako drugače. Upam, da bo za vse prav in da bomo vsi zadovoljni, kakor smo bili do sedaj.

Zadnjič je neka čudna burja pihala okoli naše uprave. Iz čisto uradnih virov sem zvedel, da ga je naš Vili polomil z nekimi žlicami, katere je na svojo roko delil okoli »hauptmanov« s parolo, da je žlice

dobil od agencije »Žicar«. V resnici so pa dodeljene našemu Duru. Tudi staremu jih je nekaj vrnil. Govori se, da v tej »žlicarski zadrugi« ni bila udeležena naša Mara in je zato ta stvar pravočasno zagledala beli dan. No, ko je stari zvedel, da so bile žlice za naš Dur, je začelo nekaj ropotati in pravijo, da je toliko časa ropotalo, da so se vse znašle na pravem mestu. Svetujem našemu Viliju, naj ne dela več neumnosti, našim »hauptmanom« pa, da se prej malo pozanimajo, kako je s takimi stvarmi. Ob koncu moram pa priznati, da bi jih tudi jaz vzela, če bi mi jih kdo ponujal, pa mi jih verjetno ni, ker nisem »hauptman«.

Kakor sem že omenil, se je šport po občnem zboru zelo razmahnil. Našemu Otmarju vsa čast in priznanje. Priznanje pa tudi tistim petim kolesarjem, ki so bili tako junaški, da so se javili za izlet v Iški Vintgar. Bajе imamo v podjetju samo 550 kolesarjev. Kakor vidite, moramo kolesarski šport še zelo razmahniti, da bi se jih prijavilo deset.

V tem mesecu je imel naš stari rojstni dan. Okoli tega dneva so bile zelo široke diskusije, seveda med delovnim časom, kaj bi mu nameščenci kupili. Eni so bili za šnops, drugi za bolj resno stvar, in ko sem se zanimal za končni izid, so mi rekli, da je dobil oboje. No pa tudi od Pepeta »na mnoga leta!«

Sedaj pa še eno šahovsko. Otmar je organiziral brzoturnir. Zbrala se je vsa naša elita, seveda tudi naš velemojster Limbek. Toda smola, naš velemojster je predolgo govoril z našo Minko v menzi in je preveč korajžno premikal figure v katastrofo. No pa naš Limbek si je po groznih porazih kmalu popravil svoj dober glas. Napovedal je »kanonenfutter-u« in tudi asom simultanko, kjer so pa bivši zmagovalci kaj klavirno pogoreli. Jaz mu čestitam k zmagi in še tako naprej.

Ker sem torbo že skoraj izpraznil, pa imam za vse čitatelje še dve uganki, katere, prosim, čimprej rešite. — Rešitve vrzite v skrinjico za predloge do 15. maja 1953.

Uganki se glasita:

»Koliko ‚Konoplanov‘ dobiš za eno ‚Nylonco‘?«

»Kdaj je mož bolj vesel, če kupiš ‚Konoplan‘ ali ‚Nylonco‘?«

To uganko smo razpisali, da boste raje kupovali »Konoplan«. Za najboljše rešitve je uredništvo pripravilo presenečenje. Za danes vas pozdravljam in pričakujem več sodelovanja.

Vaš

Pepo

Profesorska

Profesor gre s svojo ženo po ljubljanskih ulicah ter se ozre za vsakim brhkim nežnim spolom.

Nejevoljna žena mu reče zaradi tega: »Ti se pa tudi ozreš za vsako žensko!«

Na to ji mož odgovori: »Ne, take, kakršna si ti, vse izpustim!«

Odgovorni urednik: Lojze Batič
Tisk Triglavске tiskarne v Ljubljani